

Statenfractie Groen Links
De heer A. Uijlenhoet
Postbus 90151
5200 MC 's-HERTOGENBOSCH

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 614 11 15
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Reikwijdte en details windpark A16

Geachte heer Uijlenhoet,

Bij brief van 13 december 2016, ingekomen op 13 december 2016, heeft u namens de GroenLinks fractie schriftelijke vragen gesteld.

Wij beantwoorden deze vragen als volgt.

1. Destijds is besloten om het windproject A16 niet op te nemen in het Voorkeursalternatief van de SVWOL als grootschalig Rijkscoördinatie Regeling-project. Eén van de redenen hiervoor was dat een deel van het zoekgebied in de externe werkingszone van Natura2000-gebied ligt. Voor natuur werd de kans op negatieve effecten daardoor als mogelijk groot ingeschat. Op welke manier heeft de hier bedoelde kans op negatieve effecten voor de natuur meegewogen bij de opname van het zoekgebied in de Verordening Ruimte (VR)? Of heeft dit punt niet meegewogen? In de beantwoording op de inspraakreacties wordt alleen verwezen naar de schaal van het landschap en de koppelingskansen met grootschalige infrastructuur als argumenten voor opname van het zoekgebied in de VR. Graag een toelichting.

Antwoord: Het bestaande zoekgebied in West-Brabant is indertijd uitgebreid met het zuidelijk deel van de A16 zone, om daarmee de plaatsing van windturbines (volgens het bod windenergie van de Regio West-Brabant) langs dit deel van de A16 mogelijk te maken. Daarbij zagen de gemeenten langs de A16 kansen om op verschillende locaties langs de A16, totaal minimaal 100 MW aan windenergie te realiseren. Een mogelijk negatief effect op de externe werkingszone van Natura200-gebied, heeft bij deze uitbreiding van het zoekgebied geen rol gespeeld. Uit de MER voor de Structuurvisie Wind op Land (SvWOL) waar u naar verwijst, blijkt dat het mogelijk negatief effect op deze externe werkingszone alleen van toepassing is op het noordelijk deel van de in de MER onderzochte A16-zone (het gebied rondom Dordrecht) en dat voor het zuidelijk gedeelte (Moerdijkbrug tot Belgische grens) er, volgens de MER voor de SvWOL, geen tot verwaarloosbare effecten zijn. Ook niet op vergelijkbare

Datum

17 januari 2017

Ons kenmerk

C2200808/4125831

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

E. (Eljo) Kugel

Telefoon

(073) 680 87 04

Email

ekugel@brabant.nl

Bijlage(n)

1

gebieden in België.

2. De totale Brabantse windopgave bedraagt 470,5 Megawatt opgesteld vermogen. Uitgaande van een windturbine van 3 MW gaat het dan om een totale opgave van rond de 155 windturbines. Belangrijke zoeklocaties zijn het grootschalig open polderlandschap in West-Brabant en het gebied langs de A16. Maar ook elders in Brabant zijn windparken mogelijk. In welke gebieden projecteert u hoeveel opgesteld vermogen? Hoeveel opgesteld vermogen is er op dit moment in die gebieden reeds gerealiseerd en/of in ontwikkeling? Turbines worden steeds hoger en leveren hierdoor meer energie. Welk beleid hanteren GS over waar hoeveel opgesteld vermogen moet komen te staan op basis van welk vermogen van een turbine? Hoe wordt omgegaan met het aantal en de omvang van zoekgebieden, wanneer blijkt dat door de inzet van hogere turbines kleinere gebieden nodig zijn? Houden GS dan vast aan de beoogde verspreiding van Megawatts over de diverse zoekgebieden? Of hanteren GS dan prioritaire zoekgebieden waar relatief meer opgesteld vermogen wordt gesitueerd? Wat betekent dit voor de opgave van 100 Megawatt voor het zoekgebied A16? In hoeverre is in dit verband een eventuele verschuiving van opgesteld vermogen naar elders, bijvoorbeeld het grootschalig open polderlandschap in West-Brabant, een beleidsoptie?

Datum

17 januari 2017

Ons kenmerk

C2200808/4125831

Antwoord: Via de Verordening ruimte stellen wij randvoorwaarden aan de plaatsing van windturbines. Eén van deze randvoorwaarden betreft de locaties waar windturbines geplaatst kunnen worden, te weten: een nader aangegeven zoekgebied in West-Brabant, op en nabij grootschalige bedrijventerreinen in de stedelijke concentratiegebieden en, op verzoek van een gemeente kan GS (onder voorwaarden) een plaatsingsgebied windenergie aanwijzen in de overige delen van Brabant. Het is aan gemeenten en ontwikkelaars om, binnen die randvoorwaarden, met voorstellen te komen voor locaties. Wij projecteren daarbij nadrukkelijk geen vermogen op een bepaald gebied of wijzen prioritaire locaties aan. De gemeenten zijn aan zet. Met de windlocaties zoals die nu in beeld zijn en waar de betreffende gemeenten toegezegd hebben medewerking te verlenen, kan de doelstelling van 470,5 MW in 2020 gehaald worden. Als bijlage treft u een overzicht aan van de locaties welke al gerealiseerd dan wel in voorbereiding zijn.

Met de gemeenten binnen het samenwerkingsverband Regio West-Brabant hebben wij, op basis van een voorstel van de gezamenlijke gemeenten, afspraken gemaakt. Deze afspraken betreffen locaties waar tot en met 2020 binnen West-Brabant windenergie zal worden ontwikkeld en om wat voor vermogen het dan bij benadering kan gaan. Eén van deze locaties is de A16. Uw vraag over verschuiving van opgesteld vermogen van de A16 naar gebieden elders in West-Brabant als een mogelijke beleidsoptie vanuit de provincie, is naar onze mening en in het licht van de opzet van de Verordening ruimte met betrekking tot windenergie, niet aan de orde.

3. Sociale en financiële participatie is een integraal onderdeel van de ontwikkelplannen rond de A16. GroenLinks juicht dit van harte toe. Uitgangspunt is dat minimaal een kwart van de opbrengst van de turbines naar de gemeenschap gaat. Hoe is dit uitgangspunt tot stand gekomen? Wat GroenLinks betreft krijgen kleinverbruikers (omwonenden en MKB-bedrijven, zij die de meeste energiebelasting betalen) voorrang bij financiële participatie in alle windturbines. In hoeverre ziet u ruimte om dit uitgangspunt onderdeel van de beoogde green deal te laten zijn? Bent u met GroenLinks van mening dat windturbines in de handen van de gemeenschap leidt tot meer draagvlak en een relatief groter maatschappelijk rendement doordat het geld in de portemonnee van lokale Brabanders blijft en niet verdwijnt in de zakken van projectontwikkelaars en energiebedrijven? Hoe waardeert u dit uitgangspunt in relatie tot het gehanteerde criterium dat niemand er rijk van moet worden, maar wel iedereen beter?

Datum

17 januari 2017

Ons kenmerk

C2200808/4125831

Antwoord: Ten aanzien van uw vraag over de opbrengst
Het gaat om 25% van het juridisch en financieel eigendom van de windmolen(s). Hierbij levert eigendom een veel hoger financieel rendement op dan andere vormen van participatie (bijv. aandelen of obligaties). Dit is het resultaat van een door de Provincie Noord-Brabant in 2014 gesubsidieerd onderzoek naar het fenomeen 'Dorpsmolen'. De gemeenten Moerdijk en Drimmelen hebben als eersten het resultaat van dat onderzoek omarmd en uitgewerkt in de onderhandeling met een projectontwikkelaar. De positieve houding van de ontwikkelaar heeft onder andere geleid tot het percentage van 25%. In de voorbereiding van de Green Deal blijkt dit uitgangspunt reëel.

Ten aanzien van uw vraag over de Green Deal

De Green Deal bevat veel meer uitgangspunten, gerelateerd aan de sociale randvoorwaarden die gemeenten hebben vastgesteld. Het gaat in de Green Deal onder andere om toezeggingen van projectontwikkelaars aan lokaal in te stellen (nog nader te benoemen) stichtingen. Er is nog geen keuze gemaakt om kleinverbruikers meer voordelen te geven. Wel wordt overwogen om direct omwonenden meer voordeel te geven. De verdere uitwerking hiervan komt in een latere fase. Wij streven naar ondertekening van de Green Deal met partijen in het eerste kwartaal 2017 en zullen Provinciale Staten hierover informeren

Ten aanzien van uw vraag over 'de portemonnee'

Er is zeker sprake van een hoger rendement en mogelijk dat dit als een voordeel wordt ervaren. Het feit dat de lokale gemeenschap over meer financiële middelen kan beschikken om de eigen energietransitie te bevorderen, wordt over het algemeen als positief ervaren. Overigens beseffen wij dat wij marktpartijen, waaronder projectontwikkelaars en energiebedrijven, nodig hebben. De ontwikkeling van de 'Dorpsmolen' laat ons zien dat er projectontwikkelaars zijn die een goed maatschappelijk bewustzijn hebben en bereid zijn om op positieve wijze bij te dragen aan de realisatie van dergelijke molens.

Datum

17 januari 2017

Ons kenmerk

C2200808/4125831

Ten aanzien van uw vraag over het gehanteerde criterium

De eerder genoemde lokale gemeenschap, wordt per gemeente verenigd in een stichting. Dit betreft dan verenigingen, mkb-bedrijven, maatschappelijke instellingen, verenigde bewoners (o.a. dorps- en wijkraden, energiecoöperaties) etc. Zo komen de lokale belangen volledig in beeld en worden deze optimaal bediend. De gemeente ziet erop toe dat de lokale stichting in een Lokaal Energie Akkoord afspraken maakt over ambities. In de A16-zone zoeken wij naar een optimale ondersteuning voor deze vier stichtingen, zodat het beschikbaar rendement van de dorpsmolens optimaal benut kan worden voor de lokale gemeenschap.

Bij de Green Deal worden de uitgangspunten als randvoorwaarden gezien. Zo ontstaat er voor alle betrokken initiatiefnemers een gelijk speelveld.

4. In de komende periode wordt het ruimtelijke MER-spoor los gezien van het spoor van sociale participatie. Sociale aspecten worden wel meegenomen voor zover zij bijdragen aan de energietransitie (p30/31) en dus van invloed zijn op de milieuaspecten. Worden hier harde milieueffecten bedoeld of wordt hier gedoeld op de positieve beleving van participatie waardoor eventuele nadelige milieueffecten als draaglijker worden ervaren?

Antwoord: Sociale participatie is het resultaat van 'de windmolen in eigendom van de lokale gemeenschap'. Deze windmolen levert een hoog financieel rendement. Echter, ook een fysieke windmolen in eigendom van de lokale gemeenschap levert een milieueffect op (geluid, slagschaduw etc.). Deze milieueffecten worden in de MER in beeld gebracht en spelen een rol bij de keuze voor het 'Voorkeursalternatief'. Sociale participatie leidt er toe dat inkomsten uit een windturbine weer ingezet worden voor energiebesparing en/of duurzame energieopwekking. In het MER bestaat er geen formeel gangbaar milieu-beoordelingskader om de positieve effecten van een 'dorpsmolen' te wegen. In het kader van het project van de A16 wordt geprobeerd om een voor Nederland nieuw beoordelingskader te ontwikkelen.

5. In de plannen wordt aangesloten bij de wettelijke compensatienormen bij schade. Zijn GS bereid om een onderzoek naar schade en klachten te laten uitvoeren en hierop een op maat gesneden compensatieregeling te organiseren zoals in Denemarken gebruikelijk is? Waarom wel/niet? Graag een toelichting.

Antwoord: In het bestuurlijk overleg tussen provincie en de vier betrokken gemeenten is er gesproken over planschade, compensatie en sociale participatie. Planschade kent een wettelijk kader en komt voor rekening van de projectontwikkelaar. Compensatie kan financieel (bijv. goedkope stroom), via geluid beperkende maatregelen of fysiek (ruimtelijke kwaliteit). Mogelijk dat een deel van het rendement van de dorpsmolen ingezet kan worden voor compensatie, maar dat gaat dan ten koste van de middelen die voor energietransitie kunnen worden ingezet.

Tijdens de procedure voor de Notitie Reikwijdte en detailniveau is in verschillende zienswijzen gevraagd om aan te geven hoe wij hier mee om gaan. De gemeenten nemen het initiatief in deze discussie. Wij verwachten in het eerste kwartaal van 2017 daar voorstellen voor te kunnen ontwikkelen.

Datum

17 januari 2017

Ons kenmerk

C2200808/4125831

6. Een windpark langs de snelweg A16 biedt kansen om de opgewekte energie te gebruiken voor de ontwikkeling van lokale laad- en opslaginfrastuctuur. In hoeverre en op welke manier wordt bij de ontwikkeling van het windpark A16 met koppelingen aan laad- en opslaginfrastuctuur rekening gehouden?

Antwoord: Vanuit de Energievisie A16 die in het kader van de NRD voor de A16 is opgesteld, is gekeken naar bredere mogelijkheden voor de opwekking van duurzame energie en koppelingen met potenties en mogelijkheden in de directe omgeving. De vier gemeenten hebben aangegeven dat het project A16 de hefboom is naar meer en wij zullen, samen met de gemeenten en partijen in het gebied, verkennen hoe en waar daar invulling aan kan worden gegeven. Het koppelen van laad- en opslaginfrastuctuur aan het windpark A16, maar ook aan mogelijk te realiseren zonneparken langs de A16, is een optie waarbij 'de markt' duidelijk in beeld is om daarvoor voorstellen te ontwikkelen. Wij bezien in dat kader in hoeverre het Uitvoeringsprogramma Energie 2016 -2019 (smart and green mobility) hierin een stimulerende rol kan spelen.

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

ir. A.M. Burger